

Förslag NFS VERKSAMHETSPLAN 2018

FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter är grundläggande för den fackliga verksamheten. Alla människors lika värde och rätt, jämställdhet, solidaritet, demokrati och hållbar utveckling är fundamentala värden som genomsyrar NFS verksamhet.

(NFS stadgar § 1)

NFS övergripande mål

NFS övergripande mål är att främja ett hållbart, inkluderande och rättvist arbetsliv, socialt, ekonomiskt och ekologiskt, i Norden, Europa och globalt. NFS arbetar för att den nordiska kollektivavtalsmodellen utvecklas och förstärks. Med utgångspunkt i NFS strategiinriktning 2015 – 2019 är följande verksamheten 2018 de två centrala områden, den nordiska avtalsmodellen och arbetskraftens rörlighet.

Den nordiska avtalsmodellen

Den nordiska modellen är central för att uppnå målen om ekonomisk, social och ekologisk utveckling, tillväxt och välbefinnande. NFS prioriterar därför arbetet med att skapa goda förutsättningar för att upprätthålla, förankra och utveckla den nordiska avtalsmodellen och öka konkurrenskraften med koppling till jobbskapande initiativ.

Arbetet med att utveckla och förstärka trepartsarbete på nordisk nivå kommer fortsatt att prioriteras under 2018. NFS kommer att fortsätta dialogen med Nordiska Ministerrådet för att driva frågan och arbeta för att öppna dialog med arbetsgivare på nordisk nivå, i nära samarbete med NFS medlemsorganisationer.

Behovet av att aktivt driva den nordiska avtalsmodellen, för att skapa ett mer proaktivt och positivt synsätt, i relation till NMR kvarstår, varför även detta prioriteras under 2018. En grundläggande förutsättning för avtalsmodellens legitimitet och representativitet är en hög organisationsgrad. NFS ska i sitt arbete bidra till att detta uppmärksammas. Exempel på ämnen för nordisk trepartsdialog kan bland annat vara;

- Gränshinderfrågor
- Livslångt lärande och yrkeskvalifikationer i ett gränsöverskridande perspektiv
- Etablering för nyanlända

Tillväxt, jobb och konkurrenskraft i Norden

Området är ett av huvudområdena i NFS strategiinriktning för innevarande kongressperiod. Det är nära kopplat till den nordiska avtalsmodellens grundläggande funktionssätt och ska ses i perspektivet av globalisering, digitalisering, frihandels- och investeringsfrågor. Utrikes- och frihandel har stor betydelse för ekonomisk aktivitet, jobb och tillväxt samtidigt som den nordiska avtalsmodellen är den motor som driver ett konkurrenskraftigt Norden framåt. Modellens funktion i att kunna dämpa och hantera globaliseringens effekter på arbetsmarknaden är också en väsentlig utgångspunkt.

Under 2018 kommer arbete med att utveckla en strategisk plan, med tillhörande rapporter och analyser som identifierar och pekar ut de väsentligaste faktorerna som förklarar och driver tillväxt, jobbskapande/full sysselsättning och konkurrenskraft i Norden. Planen ska peka ut faktorer som i ett nordiskt perspektiv skapar stark tillväxt, hög sysselsättning och stärkt konkurrenskraft. En tydlig koppling ska göras till aspekter som lyfter fram och understryker den nordiska avtalsmodellens funktionssätt, fördelar och styrkor kring såväl sociala faktorer som ekonomisk teoribildning.

Utgångspunkt för den strategiska planen är NFS strategiplan. Andra källor är relevanta forskningsrapporter och ekonomiska och sociala analyser som beskriver och fokuserar på centrala frågor och faktorer med koppling och förklaring i den nordiska avtalsmodellens funktionssätt. Unika faktorer som både förklarar och särskiljer, i relation till omvärlden, de aktuella nordiska framgångsfaktorerna ska särskilt uppmärksammas.

Delområden som kommer att analyseras i arbetet är:

1. Kompetensutveckling
2. Ekonomisk jämlikhet
3. Jämställdhet
4. Välfärdssystemens funktion och betydelse
5. Styrning och ledning
6. Produktivitetsutveckling – arbetets organisering
7. Näringspolitiskt perspektiv - jobbskapande och anställningar
8. Investeringar

Arbets sättet definieras separat för de olika delområdena utgående från betydelse, prioritering och var relevanta kompetens finns. Alla områden kommer inte att behandlas på identiskt sätt utan kommer att se olika ut. Löpande kan delrapporter tas fram och offentliggöras. Underlag och debattartiklar kan komma att publiceras parallellt med framtagande av den strategiska planen med tillhörande policyrekommendationer.

Arbetet kommer att ges prioritet i 2018 och 2019 års verksamhet och kan förslagsvis utgöra ett tema för NFS kongress 2019. Under hösten 2018 planeras en konferens på temat att arrangeras med målgrupperna NFS medlemsorganisationer och de nordiska branschfederationer. För att kunna genomföra och prioritera arbetet, med utgångspunkt i de olika delområdena och enligt beskriven tidsplan, föreslås en extra avsättning från tidigare ackumulerade överskott göras i 2018 års budget.

”Arbetsliv i Norden”

Arbetet med förslagen i den strategiska genomlysningen ”Arbetsliv i Norden”, framlagd av Nordiska Ministerrådet 2016, kommer att i relevanta sammanhang och arenor att fortsätta även under 2018. En viktig aktör i detta sammanhang är Nordiska Ministerrådet. Utgångspunkt för arbetet är NFS fem prioriterade områden i genomlysningen; insatser om att främja det organiserade arbetslivet (som är av särskild betydelse för modellen), analys och förslag på migrationsområdet, arbetsprogram för nordiskt samarbete om psykisk arbetsmiljö, införandet av obligatorisk vuxen- och vidareutbildning i Norden samt ”Norden i EU”.

Det sista förslaget handlar om tydliga kopplingar till slutsatserna i NFS rapport ”Europa og den nordiske aftalemodel”, om det komplexa samspelet mellan de nordiska avtalsmodellerna och europeisk lagstiftning. I denna del av uppföljningen och det fortsatta arbetet kommer även de fackliga Brysselkontoren, i tillämpliga delar, att involveras i arbetet.

Därutöver är förslagen som behandlar gränshinder respektive bättre arbetsmarknadsstatistik och jämställdhet – och som under lång tid funnits med på NFS dagordning –, av särskild betydelse och

föremål för uppföljning inom ramen för den ordinarie verksamheten. NFS kommer särskilt att uppmärksamma frågan om trepartsdialogens behov av utveckling och Nordiska Ministerrådet roll och ansvar för att dialogen ska etableras och fungera mer tillfredställande än hittills.

Agenda 2030

Sedan Nordiska rådets session 2016 har Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet haft ett särskilt fokus på Agenda 2030-arbetet, bland annat genom den arbetsgrupp som rådet tillsatt i frågan och genom det arbetsprogram som samarbetsministrarna antog i september 2017; "Generation 2030 – Nordiskt program för genomförandet av Agenda 2030". NFS har mot denna bakgrund utvecklat ståndpunkter kring Agenda 2030 – Nordiska Fackliga utgångspunkter och Agenda 2030 – som fokuserar på SDG 8 – Anständigt arbete, 1 – Ingen fattigdom, 4 – Utbildning för alla, 5 – Jämställdhet, 10 – Minskad ojämlikhet, 16 – Fredliga och inkluderande samhällen och 17 – Genomförande och globalt partnerskap. Under 2018 kommer NFS att, i samverkan med medlemsorganisationerna och med särskilt fokus på SDG 8 och ILO:s Decent Work Agenda, utveckla dessa utgångspunkter och fortsätta driva frågan gentemot NMR och NR och andra potentiella mottagare på den globala arenan.

G20 – Det fortsatta arbetet

NFS styrelse antog vid styrelsemöte i april 2017 en gemensam nordisk facklig position; "Stigande ojämlikhet, ett allvarligt hot mot den sociala sammanhållningen Norden är en given röst i G20". Positionen är en utveckling av den position som antogs av styrelsen 2016; "Norden är en given röst i G20". NFS kommer, i samverkan med medlemsorganisationerna, partigrupper i Nordiska rådet, nordiska branschfederationer och övriga nordiska intresseorganisationer, att fortsatt driva G20-frågan gentemot NMR, L20/TUAC och andra potentiella mottagare på den globala arenan. Fokus kommer bland annat ligga på att tydliggöra budskapet om ökat nordiskt inflytande i G20 och NFS gemensamma utgångspunkter om den nordiska modellen i syfte att minska ekonomisk ojämlikhet.

Jämställdhet

Jämställdhet och kvinnors rättigheter är en förutsättning för ett rättvist samhälle och ett hållbart arbetsliv. NFS kommer integrera jämställdhetsperspektivet i sitt arbete och vara uppmärksam på hur politik, regelverk och förändringar kan ha olika konsekvenser för män och kvinnor på arbetsmarknaden. Jämställdhetens betydelse som central förklaringsfaktor för tillväxt och jobbskapande kommer särskilt att uppmärksammas i arbetet med att ta fram en strategisk plan för Tillväxt, Jobbskapande och Konkurrenskraft i Norden. Dessutom kommer NFS, i samarbete med medlemsorganisationerna, arbeta aktivt för en balanserad representation av män och kvinnor som medverkar och deltar på NFS olika aktiviteter.

Arbetskraftens rörlighet

Arbetskraftens rörlighet är det andra prioriterade området för NFS verksamhet. Under det senaste decenniet har arbetskraftens rörlighet inom Europa ökat, samtidigt som andelen lågavlönat arbete och otrygga anställningsformer på arbetsmarknaden växer. Under verksamhetsåret 2018 kommer NFS, på samma sätt som tidigare, att fortsätta driva frågor som relaterar till kravet på rättvis rörlighet (e. fair mobility), rättvisa villkor, likabehandling på arbetsmarknaden samt initiativ som motverkar grå och svart ekonomi och icke reglerade anställningsvillkor.

Den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

Huvudinriktning och övergripande prioritet för området kommer att vara att frågor som skapar positiv utveckling för den gemensamma nordiska arbetsmarknaden, kring bland annat fri rörlighet av arbetskraften i Norden med särskilt fokus på gränsregioner. NFS följer med relevanta projekt och initiativ i Norden som har inverkan på arbetsmarknadens område. NFS fortsätter också att vara del-

aktig i arbetet med att lösa gränshinder. Fokus i arbetet kommer att vara på hinder som berör arbetslöshetsförsäkringen, hinder som begränsar möjligheten för att göra arbetspraktik i ett annat nordiskt land och hinder med erkännande av yrkeskvalifikationer. Dessutom följer NFS upp arbetet med identifierade hinder på arbetsmarknadsområdet som ännu inte lösts. NFS kommer även att följa utvecklingen av gränshindersrådets verksamhet som försenats och kommer att utvecklas och förnyas under 2018 och utifrån det söka att påverka gränshindersarbetet i relevanta delar.

Flyktingsituationen och arbetsmarknaden

NFS fortsätter följa frågan om nyanländas etablering på arbetsmarknaden med fokus på att frågeställningarna hålls levande på relevanta nordiska arenor och bland aktörer som arbetar med den gemensamma nordiska arbetsmarknaden. Det är fortsättningsvis prioriterat för NFS att skapa erfarenhetsutbyte kring fungerande åtgärder och möjligheten att hantera frågorna inom ramen för nordisk trepartsdialog. NFS följer också upp på Nordiska ministerrådets erfarenhetsutbyte på området.

Arbete i en digitaliserad värld

NFS kommer under nästa verksamhetsår följa upp NFS/FES-konferensen "The Future of Work: Labour, just a click away?", främst genom att arbeta vidare med de teman som konferensen vilar på: Lönebildning och kollektiva förhandlingar, organisering, kompetens och livslångt lärande samt arbetsform, innehåll och organisering i framtiden. NFS kommer också, i förhållande till Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet, att fortsätta driva frågeställningar på ett strategiskt plan kring digitaliseringens utmaningar för arbetet i allmänhet och arbetsmarknadens funktionssätt i synnerhet.

Decent work

NFS fortsätter under 2018 att prioritera arbetet kring anständiga arbetsvillkor. Ett fokus kommer fortsatt att vara att koppla Baltikumsamarbetet till ILOs Decent Work Agenda, för att främja löntagares rättigheter i våra närliggande områden. Unders 2018 sker det genom en Nordisk-Baltiskt aktivitet i samband med världsdagen för anständigt arbete med avsikt att stärka samarbetet mellan regionerna. Formen för aktiviteten kommer att utvecklas i samarbete med de baltiska centralorganisationerna. Decent Work Agendan ger en bra utgångspunkt för att fortsatt tala om rörlighet med rättvisa villkor och behovet för ett socialt protokoll och stärkande av fackliga rättigheter.

Projekt: Arbetstagares rättigheter i Baltikum

NFS projektet kring löntagares rättigheter i Baltikum avslutades under kalenderåret 2017 i samband med BASTUN High Level mötet i Riga. Projektet utmynnade i en omfattande publikation och en strategi för hur löntagares rättigheter i de baltiska länderna ska kunna utvecklas med hjälp av olika aktörer i regionen. På rekommendation av projektet kommer NFS att i samarbete med de baltiska centralorganisationerna under 2018 att utveckla en mer konkret handlingsplan för det fortsatta samarbetet mellan nordiska och baltiska fack.

Organisation

NFS organisation

Styrelsemöten

26 april, Helsingfors

22 november, Oslo

Presidietmöten

Fastställs och uppdateras efter styrelsemötet 15 november 2017.

Ordförandemöten

NFS arrangerar vid behov ordförandemöten för att ge ordförandena möjlighet att diskutera aktuella

frågor av olika karaktär. Ordförandemöten kan ske i samband med styrelsemöten, eller mellan styrelsemöten. Datum är inte fastlagda, men kommer att arrangeras när behov uppstår.

Arbetsgruppsmöten

NFS har för närvarande två arbetsgrupper, de fasta arbetsgrupperna Strategigruppen och Europa-utskottet. För samordning inför IFS världskongress i december 2018 kommer en ny arbetsgrupp att tillsättas i början av 2018. Arbetsgrupper kan även under året komma tillsättas för det prioriterade arbete kring Tillväxt, Jobb och Konkurrenskraft i Norden.

Strategigruppen

Gruppen består av representanter från verkställande ledning och/eller internationella chefer i medlemsorganisationerna. Gruppen diskuterar fortlöpande aktuella frågor och organisationens inriktning och prioriteringar, och fungerar på så sätt som stöd för sekretariatets arbete. Strategigruppen möts vid behov för avstämning och samordning av relevanta frågor mellan medlemsorganisationerna och NFS.

Europautskottet

NFS fungerar koordinerande som plattform för medlemsorganisationernas arbete inom Europafacket. Detta sker huvudsakligen inom ramen för NFS Europautskott, som sammanträder kvällen före Europafackets styrelsemöten i Bryssel. Vid behov kan koordination/samordning ske även utanför dessa möten, till exempel om en fråga blir särskilt viktig och kräver mer uppmärksamhet.

Informations- och kommunikationsutveckling

NFS sekretariat kommer även under 2018 att fokusera arbetet med att stärka information och kommunikation med fokus på medlemsorganisationerna. Prioriterade frågor kommer bland annat att vara webbutveckling och tillgång till NFS-material digitalt.

Sekretariatet

I början av 2018 kommer NFS sekretariat att flytta till Sacos fastighet i Gamla Stan. Fyra arbetsrum samt tillgång till mötesrum kommer att hyras på våningsplan tre, för externa hyresgäster. Samma funktionalitet som i nuvarande lokaler säkerställs, samtidigt som en minskad total hyreskostnad på ca 55-60 % på årsbasis uppnås. I samband med flytten kommer engångskostnader som uppstår att hanteras i bokslutet 2018 eller mot det egna kapitalet för att inte belasta verksamhetsbudgeten, beslutat av NFS presidium 30 maj 2017.

Aktörer och arenor i NFS arbete

För att kunna bistå medlemsorganisationerna och koordinera samarbete när behov uppstår, bevakar NFS sin omvärld och har täta kontakter med nyckelintressenter.

Nordiska ministerrådet, NMR

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har som organisation ett självständigt mandat att påverka Nordiska ministerrådet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. NMRs svenska ordförandeskapsprogram 2018 fokuserar på temat "Ett inkluderande, innovativt och tryggt Norden" med digitalisering som en röd tråd. Relevant för NFS är bland annat prioriteringar kring den nordiska samhällsmodellen med fokus på arbetsmarknadsfrågor, ökad mobilitet i Norden och att förebygga och lösa gränshinder, utvecklat baltiskt samarbete, nordisk innovationskraft samt att förebygga radikalering. NFS fortsätter arbetet med att strategiskt, och i enlighet med NFS policyprocess för NMRs ordförandeskapsprogram, att söka inflytande för nordiska fackliga utgångspunkter i programmet. I relevanta delar och utifrån NFS prioritering kommer även förslag från den strategiska genomlysningen "Arbejdsliv I Norden" att finnas med i kommande påverkan och prioritering gentemot NMR under året.

Nordiska rådet, NR

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har som organisation ett självständigt mandat att påverka Nordiska rådet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. NFS deltar på Nordiska rådets sessioner, och representerar de nordiska facken gentemot Nordiska rådet. Nordiska rådet session 2018 anordnas under vecka 44 i Norge.

Gränshindersrådet, Hallå Norden och föreningarna Norden

NFS kommer under 2018 att fortsätta att upprätthålla goda relationer med Gränshindersrådet, informationstjänsten Hallå Norden och föreningarna Norden. Aktörerna är grundläggande samarbetspartner i NFS gränshindersarbete. Föreningarna Norden kan även vara en kompletterande och strategisk samarbetspartner för NFS till exempel för att organisera möten och seminarier.

ITUC – Världsfacket, IFS

På uppdrag av medlemsorganisationerna koordinerar NFS verksamhetsfrågor och nomineringar i relation till IFS. Den 2–7 december 2018 håller IFS kongress i Köpenhamn. Med utgångspunkt i gemensam nordisk samordning inför kongressen kommer en arbetsgrupp att tillsättas i början på året för koordination och samarbete mellan medlemsorganisationerna. Kring nomineringar till aktuella poster vid såväl kongressen som till val vid kongressen kommer detta att samordnas med utgångspunkt i "NFS Principer för internationell representation". NFS kommer i samband med kongressen att stå för värdskapet för en reception, i samarbete med Københavns Kommune.

ETUC – Europafacket, EFS

NFS uppdrag är att följa verksamheten i syfte att få indikation på viktiga frågor för de nordiska facken som kommer upp på den europeiska dagordningen. Av samma anledning hålls täta kontakter med de nationella fackliga kontoren i Bryssel och övriga fackliga aktörer från Norden som befinner sig på strategiska poster i Bryssel.

BASTUN och BSLF

BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network) är en viktig plattform för att etablera och utveckla kontakter och erfarenhetsutbyte mellan Östersjöregionens fackliga centralorganisationer samt att utveckla gemensamma förhållningssätt och strategier i relation till olika utmaningar. NFS betonar i BASTUN-samverkan initiativ som bidrar till att stärka de fackliga rättigheterna i våra närområden, som stöder facklig organisering och som motverkar social dumpning. BASTUN följer samma ordförandeskapsrotation som Östersjöstaternas råd CBSS där Sverige är ordförande fram till juni 2018 och Lettland tar vid under perioden juli 2018-juni 2019. Under våren 2018 kommer Saco att vara ordförande för BASTUN-mötet som ordnas i Stockholm. LBAS kommer i sin tur att ansvara för höstmötet som sannolikt ordnas i Riga.

Som BASTUNs sekretariat vidarebefordrar NFS information till nätverket och är med och arrangerar möten två gånger om året. NFS är också ansvarig för BASTUNs webbsida.

NFS kommer under 2018 att fortsätta delta i BSLF som observatör och bidra med fackliga inspel till forumet. Östersjöstaternas råd (CBSS) innehar forumets sekretariat. NFS prioriterade frågor kring den nordiska modellen och arbetskraftens rörlighet kommer i tillämpliga delar att drivas i relation till CBSS.

NFS följer arbetet i de omstrukturerade Baltic Organising Academy som observatör.

ILO och TUAC

På uppdrag av medlemsorganisationer koordinerar NFS aktiviteter och rotationsordning för nordisk representation. Som ett led i NFS omvärldsbevakning bevakar NFS relevanta frågor i IFS, ILO och TUAC.

NFS KALENDARIUM 2018

Mars 2018

6 mars – PERC – Bryssel
6 mars – NFS Europautskott – Bryssel
7-8 mars – EFS styrelse – Bryssel
13-14 mars – BASTUN Spring Meeting - Stockholm
8-22 mars – ILO 332nd Session of the Governing Body - Geneve

April 2018

25-26 april - NFS styrelse – Helsingfors

Maj 2018

24-25 maj – ILO Committee on Freedom of Association - Geneve
28 maj-8 juni – ILO 107th Session of the International Labour Conference - Geneve

Juni 2018

28 maj-8 juni - ILO 107th Session of the International Labour Conference - Geneve
9 juni – ILO 333rd Session of the Governing Body
25 juni – NFS Europautskott – Bryssel
26-27 juni – EFS styrelse - Bryssel

Oktober 2018

17-19 oktober – BSRB kongress – Reykjavik
22 oktober – PERC – Bryssel
22 oktober – NFS Europautskott – Bryssel
23-24 oktober – EFS styrelse – Bryssel
24-26 oktober – ASI congress - Reykjavik
25 oktober-8 november - ILO 334th Session of the Governing Body - Geneve
30-31 oktober – YS årliga konferens (inkl. ordförandeval) - Oslo

November 2018

25 oktober-8 november - ILO 334th Session of the Governing Body - Geneve
14-15 november – FTF kongress - Köpenhamn
21-22 november – NFS styrelse - Oslo